

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Г Р А Д Н И Ш
ПРАВОБРАНИЛАШТВО ГРАДА НИША
Ул. Вожда Карађорђа бр. 16
Тел. 018/504-699; 018/504-700 (faxes)
Број: ПГН.-8./24
Датум: 26.02.2024. год.

СКУПШТИНА ГРАДА НИША
Председнику Скупштине Града
-др Бобан Цунић

На основу чл.19 Одлуке о правобранилаштву Града Ниша (Сл.лист Града Ниша, бр.102/2014) Правобранилаштво има обавезу да најкасније до 31.марта текуће године, поднесе Скупштини Града извештај о раду за претходну годину.

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ПРАВОБРАНИЛАШТВА ГРАДА НИША
- за 2023. годину

I Надлежност и делокруг послова Правобранилаштва Града Ниша:

На основу одредбе чл.61 ст. Закона о правобранилаштву („Сл.гласник РС“, бр.55/14, правобранилаштва јединица локалне самоуправе, обављају послове правне заштите у складу са овим законом.

У складу са чл.75 Статута Града Ниша ("Сл. лист Града Ниша", бр. 88/08 и 143/16) Правобранилаштво Града Ниша као самосталан орган града обавља послове правне заштите имовинских права и интереса Града.

Одлука о правобранилаштву Града Ниша ("Сл. лист Града Ниша", бр. 102/2014) уређује надлежност и организацију правобранилаштва Града Ниша и друга питања од значаја за рад правобранилаштва. На основу чл.7 Одлуке о правобранилаштву овај орган је овлашћен да:

- ради правне заштите имовинских права и интереса Града и органа Града Ниша, врши послове заступања у поступку пред судовима (у парничним, ванпарничним, извршним, управним, стечајним, ликвидационим поступцима) и пред другим надлежним органима (управни органи, надлежна тужилаштва, агенција за реституцију, РГЗ, надлежна министарства и др.) и улаже правна средства . Правобранилаштво по посебном овлашћењу заступа и 5 градских општина у споровима пред судом;
- даје мишљења субјектима које по закону заступа, приликом закључивања привредних уговора и уговора који регулишу имовинско – правна питања;
- прати и проучава појаве и проблеме из области вршења својих функција које се односе на примену закона и о томе обавештава надлежне органе и предлаже мере за спречавање штетних последица;

Надлежност Правобранилаштва прописана је чланом 2 Закона о правобранилаштву али је делокруг рада правобранилаштва одређен и другим прописима: Законом о управним споровима, Законом о планирању и изградњи, Законом о експропријацији, Законом о јавној својини, Законом о парничном поступку, Законом о државној ревизорској институцији и др.

II Организација и унутрашње уређење :

Одлуком о Правобранилаштву Града Ниша прописано је да послове из надлежности правобранилаштва обављају градски правобранилац и заменици градског правобраниоца. Број заменика и службеника, као и структура радних места у овом органу је утврђен актом о систематизацији радних места у овом органу.

Градски правобранилац представља правобранилаштво и као руководиоца органа уређује организацију управе правобранилаштва.

У правобранилаштву раде правобранилачки помоћници и правобранилачки приправници, као и запослени који обављају рачуноводствене и административно-техничке и друге пратеће послове значајне за рад правобранилаштва.

руководилац органа:	Градски правобранилац
	Заменици Градског правобраниоца (8 заменика)
	Правобранилачки помоћник I (2 извршиоца)
	Правобранилачки помоћник II (1 извршиоца)
	Правни / економски послови управе (2 извршиоца)
	Послови вођења писарнице и архиве (5 извршиоца)

На основу чл.28 Одлуке о правобранилаштву, уз сагласност Скупштине Града, Градски правобранилац је фебруара 2023.год. донео **Правилник о управи правобранилаштва (Сл.лист Града Ниша бр.48/23)** којим се дефинишу процедуре у унутрашњој организацији рада управе правобранилаштва, ради обезбеђења уредног, благовременог и једнообразног обављања послова у Правобранилаштву Града Ниша. Одредбе акта којим се ближе уређује поступак евидентирања, класификовања, архивирања и чувања документационе грађе правобранилаштва су инкорпориране у Правилник о управи. Такође и одредбе акта које се односе на евидентирање, коришћење, чување и архивирање електронског документа, који је настао у раду правобранилаштва су саставни део Правилника о управи правобранилаштва. У односу на раније важећу Одлуку о управи из 2015-те год., циљ доношења нове одлуке је да се нормативно испрати осавремењивање рада управе правобранилаштва, нарочито увођењем одредби које се односе на електронска документа и ел.писарницу, као и да се рад писарнице усагласи са појединим одредбама Закона о архивској гради и архивској делатности.

Одредбе Правилника о управи правобранилаштва предвиђају да се за безвредни документациони материјал коме је истекао рок чувања, сачињава Листа за уништење материјала који се не чува трајно. У вези с тим, по први пут од оснивања правобранилаштва, одређују се категорије и рокови за чување документарног материјала који је настао радом правобранилаштва и који ће настати у будућем раду. **Листа категорија документарног материјала са роковима чувања** је саставни део Правилника о управни правобранилаштва. Приликом излучивања документационог материјала који је евидентиран у архивској књизи а коме је истекао рок трајања, прибавља се претходно одобрење надлежног јавног архива.

III Обим рада, динамика и структура предмета:

Кроз писарницу правобранилаштва у 2023.години прошли су списи укупно **13.905** различитих (по областима) предмета за које су предузимане многобројне правне радње у поступцима пред судовима, управним и другим надлежним органима.

У 2023.год., у писарници је формирано **5729 нових предмета** .

Упоредивањем броја тужби из претходних година, показује да се наставља узлазни тренд подношења тужби против града у односу на претходне 3 године .

- Упоредни приказ броја **новоформираних предмета** по календарским годинама:

- у 2021.год. укупан број новоформираних предмета је био: 4019
- у 2022.год. укупан број новоформираних предмета је био: 5449
- у 2023.год. укупан број новоформираних предмета је: 5729

Број од 8178 предмета који нису окончани у претходним годинама, пренети су у рад у 2023.годину јер због природе спорова и трајања судских поступака по тужби, као и поступака по редовним и ванредним правним лековима, велики број предмета није могао бити окончан у календарској години када су примљени.

Имајући у виду време трајања парница до окончања спора, правобранилаштво је ставило акценат економичност поступка, тако да у случајевима када је могуће постићи договор са супротном страном још на 1.рочишту (у односу на тужбени захтев за накнаду штете због уједа паса, пада на јавној површили и сл.) закључивала су се судска поравњања. Такође је правобранилаштво ценило и целисходност вођења поступака по ванредним правним лековима, када се из исхода претходно вођеног судског поступка и доказа којима се располаже констатује да улагање ванредног правног средства не би довело до другачијег решавања правне ствари. Све то је резултовало тиме да је дошло до уштеде у судским трошковима а посредно се одразило и на дужину решавања спора. Закључивањем судских поравњања и договором између извршног повериоца и извршног дужника, смањен је и број поступака принудног извршења пред јавним извршитељима.

У прилог томе говори чињеница да је у односу на извештај из 2021.године, број неокончаних предмета који су пренети у рад у 2021.год., у односу на број који је пренет у из ранијих година за рад у 2023.год. смањен за 2190 предмета .

- Упоредни приказ броја **пренетих предмета** по календарским годинама:

- у 2021.год. број пренетих активних предмета из претходних година је био: 10366
- у 2022.год. број пренетих активних предмета из претходних година је био: 9184
- у 2023.год. број пренетих активних предмета из претходних година је: 8176

Поред парница по тужбама за накнаду штете настале због уједа пса, Правобранилаштво је учествовало и у раду Комисије за мирно решавање спорова (по свим основама: ујед пса/мачке/пацова, пад на јавној површини/на леду, материјална штета на возилу/живини и друге штете. Поступак пред Комисијом је мање формална и омогућава грађанима да брже путем постигнутог споразума/вансудског поравњања са Градом реше настали спорни однос. Овај начин решавања је повољнији и за град јер нема судских трошкова и ангажовања јавних извршитеља.

- Упоредни броја захтева за накнаду штете, који су решени **пред Комисијом за мирно решавање спорова**, по календарским годинама:

- у 2021.год. пред Комисијом је било решено: 162 захтева (96 за ујед пса)
- на укупно договорени износ од 15.523.161 дин.
- у 2022.год. пред Комисијом је било решено: 183 захтева (119 за ујед пса)
- на укупно договорени износ од 17.411.145 дин.
- у 2023.год. пред Комисијом је решено: 266 захтева (154 за ујед пса)
- на укупно договорени износ од 20.535.260 дин.

*Просечни износ признате накнаде за ујед пса је износио 77.200 дин.

У правобранилаштву формирана унутрашња организациона јединица која предузима правне радње у вези поступка који воде јавни извршитељи јер од укупног броја парничних и

ванпарничних предмета који се обрађује у правобранилаштву, **1/3 предмета обавезно прелази у фазу принудног извршења**. Формирање радне групе за обраду извршних предмета је знатно убрзало спровођење и окончање поступака извршења и смањило извршне трошкове и камату за главни дуг на терет Града. Извршни предмети у којима је Град дужник у највећем броју су покренути ради наплате потраживања повериоца, на име накнаде за експропријацију или ФОЗ, настале штете због уједа пса или пада на ј.површини и др. **Град се појављује као поверилац само у 30% изврш.предмета**. Извршни предмети у којима је Град поверилац покренути су по налогу ресорних управа, ради наплате новчаних потраживања Града на основу извршних и веродостојних исправа (на име закупнине, комуналних трошкова, неизмирених трошкова и неновчаних потраживања Града, принудног исељења.).

- Упоредни приказ броја окончаних извршних односно принудних поступака пред јавним извршитељима, по календарским годинама:

- у 2021.год. окончаних предмета је било:	1214
- у 2022.год. окончаних и архивираних предмета је било:	1604
- у 2023.год. окончаних предмета је:	730

ДИНАМИКА ПРЕДМЕТА у 2023.год.

Врста предмета:	Пренети из претходних година	Новоформирани у 2023. год.	Окончани предмети у 2023. год.
„П“ парнични	3015	2155	1918
„И“ извршни	2247	620	730
„Р“ ванпарнични	662	280	258
„У“ управни	1822	483	108
„Пр“ превентива	29	70	79
„ПГН“ разни дописи (администрација управе)	118	82	110
„А“ кривица	39	21	18
„М“ мишљења	/	349	349
„Ре“ реституција	304	8	12
„РГЗ“ катастар	*почиње примена од 10.04.23.г.	1661	1650
УКУПНО:	8178	5729	5232

Структура предмета:

ПАРНИЧНИ ПРЕДМЕТИ: У раду правобранилаштва највећи број предмета су парнични предмети (од којих је највише поднетих тужби за накнаду штете услед уједа паса а затим следе парнични предмети за фактички одузето земљиште . У односу на претходне године, повећао се укупан број нових парничних предмета. У парничним предметима, 21 спор је покренут по тужби Града Ниша док је у 2120 парница Град Ниш тужена страна.

- *Упоредни приказ броја парничних предмета “П”, по календарским годинама:*

- у 2021.год. укупан број новоформираних парничних предмета је био:	1438
- у 2022.год. укупан број новоформираних парничних предмета је био:	1640
- у 2023.год. укупан број новоформираних парничних предмета је:	<u>2155</u>

Број парничних предмета који се увећао у односу на претходне године је поводом тужби којима је правни основ утужења био: накнада штете услед уједа паса, накнада због фактички изузетог земљишта, накнада штете услед повреде на јавној површини.

1. Ујед паса: - у извештајном периоду број тужби је био **1225**
(* у 2021.год. - 690 тужби , у 2022.год. - 855 тужби).

2. Фактичко изузимање земљишта: - у извештајном периоду број тужби је био: **485**
(* у 2021.год. - 444 предлога, у 2022.год. - 323 предлога)

3. Штета настала услед пада на јавној површини, штета на возилима: у извештајном периоду број тужби је био: **254**.
(*у 2021.год. - 115 тужби, у 2022.год. - 232 тужбе)

У 2023.год. у односу на претходне године, смањено се број нових новоформираних парничних предмета у вези радних спорова и својински тужби.

ВАНПАРНИЧНИ ПРЕДМЕТИ: Највећи број ванпарничних предмета је поводом предлога за утврђивање накнаде за експроприсану непокретност, затим следе РГЗ решења. Велики број ванпарничних предмета у претходним годинама је био условљен великим приливом РГЗ решења по којима је правобранилаштво поступа у вези изјављивања правних лекова и то је био разлог за формирање посебног уписника „РГЗ“ (који се примењује од 10.априла календарске 2023.год. за завођење искључиво РГЗ решења) . Формирањем посебног уписника, смањен је укупан број уписаних ванпарничних предмета у 2023.год. јер се у постојећем уписнику „Р“ задржало само уписивање ванпарничних предмета за одређивање накнаде за експроприсану непокретност.

- у 2023.год. је примљено 1661 РГЗ решења који су уписани у новом уписнику „РГЗ“
- у 2023.год. је примљено 280 предлога за утврђивање накнаде у ванпарничном поступку у вези експропријације непокретности.

УПРАВНИ ПРЕДМЕТИ: У односу на укупан број предмета у раду правобранилаштва, знатан број су управни предмети које се воде поводом административног преноса земљишта предмета (управни поступак за утврђивање јавног интереса, поступак експропријације, управни спорови) и управни спорови. У односу на претходне године, у 2023.год. се повећао број новоформираних управних предмета.

• Укупан приказ броја “У” по календарским годинама:

- у 2021.год. број управних предмета је био: 106
- у 2022.год. број управних предмета је био: 351
- у 2023.год. број управних предмета је: 483

МИШЉЕЊА: Правобранилаштво даје мишљења, субјектима које по закону заступа, приликом закључивања привредних уговора и уговора који регулишу имовинско – правна питања, чиме се остварује правна заштита интереса града. Давање правних мишљења је веома комплексна правна проблематика која захтева од носилаца правобранилачке функције познавање позитивног законодавства РС, не само у области облигационог права, већ и низа других области, како би дато мишљење било у складу са важећим прописима и судском праксом .

- У 2023. години од стране Градског правобраниоца дато је **349 претходних правних мишљења** на правне послове које је акључивала Градоначелница Града Ниша као статутарни заступник Града. Овај податак указује да је у 2023.год. закључено више правних послова него у претходним годинама (*упоређења ради: у 2020. год. је дато 313 мишљења; у 2021. год. је дато 324 мишљења, у 2022 је дато 233 мишљења).

РЕСТИТУЦИЈА: У 2023.год. се у односу на претходне године знатно смањио број новопристиглих решења из реституције.

КРИВИЦЕ: У 2023.год. правобранилаштво је предузимало правне радње у име органа Града, у истражним и кривичним поступцима који су се водили у вези кривичних дела (злоупотреба сл.положаја, сузбијање корупције, уништење и оштећење туђе ствари, превар, проневера) и подносило кривичне пријаве против несавесних лица која својим активностима могу угрозити интересе града.

ПРЕВЕНТИВА: у 2023.год. се у односу на претходне године повећао број предмета у којим је правбранилаштво превентивно деловало. Кроз сегмент превентивног поступања у многим случајевима се избегло вођење судских поступака јер је правобранилаштво указивало ресорним управама на одређене правне ситуације ради спречавања штетних последица а у вези са применом акона и подзаконских аката. Преко представки грађана (предлози за мирно решавање спорова и опомене пред утужење) упућених овом органу и кроз праћење судске праксе (преко судских стаова из мериторних одлука судова) правобранилатпво је указивало ресорним управама на чињенице из поступања управа које грађане онемогућавају или им отежавају остваривање неког права.

Правобранилаштво је остваривало свакодневну сарадњу са ресорним управама и пружало стручну помоћ кроз консултације индиректиним корисницима чији је оснивач Град Ниш, како би се правовремено реаговало ради заштите интереса Града Ниша. Правобранилаштво је остварило сарадњу са судским и јавним извршитељима ради синхронизације и ефикасности спровођења извршења. Правобранилаштво је сарађивало и са органима: МУП, АПР, НБС, АЛСУ, РГЗ, Агенција за реституцију, ресорна Министарства Владе РС, катастар) .

Ради обезбеђивања јединствене судске примене права, правобранилаштво се обратило Врховном касационом суду ради кандидовања спорног правног питања из грађанско-правне материје, за заузимање и усаглашавање става на седници одељења Врховног Касационог суда, о правном питању о коме се нису усагласили нижи судови а које се односи на тужбе за евенталну штету које трпе катастарске парцеле у окружењу од имисија са депоније.

